

Neljapäev, 20. mai 2010

41. on seisukohal, et Regioonide Komitee peaks seoses tulevase ELi 2020. aasta strateegiaga jätkama Lissaboni järelevalveplatvormiga arengu järelevalvet, ja et liikmesriikidelt tuleks nõuda saavutatud edu kohta igal aastal struktureeritult koostatud aruannete esitamist;

*

* *

42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Vahemere Liit

P7_TA(2010)0192

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon Vahemere Liidu kohta (2009/2215(INI))

(2011/C 161 E/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Barcelona deklaratsiooni, mis võeti vastu 27.–28. novembril 1995. aastal Barcelonas toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna riikide välisministrite konverentsil ja millega loodi Euroopa ja Vahemere piirkonna partnerlus;
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Barcelona protsess: Vahemere Liit” (KOM(2008)0319);
- võttes arvesse Barcelona protsessi ja Vahemere Liidu heakskiitmist 13.–14. märtsil 2008. aastal Euroopa Ülemkogu kohtumisel Brüsselis;
- võttes arvesse 13. juulil 2008. aastal Pariisis toimunud Vahemeremaade tippkohtumise deklaratsiooni;
- võttes arvesse 3.–4. novembril 2008. aastal Marseille's toimunud Vahemere Liidu riikide välisministrite kohtumise lõppdeklaratsiooni;
- võttes arvesse 12. juulil 2008. aastal Pariisis, 22. novembril 2009. aastal Kairos ja 22. jaanuaril 2010. aastal Rabatis kogunenud Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee (EMPA) juhatuse deklaratsioone;
- võttes arvesse 21. jaanuaril 2010. aastal Barcelonas toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM) avakoosoleku järeldusi;
- võttes arvesse 19. oktoobril 2009. aastal Aleksandrias toimunud Euroopa - Vahemere piirkonna riikide majandus- ja sotsiaalnõukogude ning samalaadsete institutsioonide tippkohtumise lõppdeklaratsiooni;
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Euroopa Liidu Vahemere piirkonna poliitika kohta, eelkõige 15. märtsi 2007. aasta resolutsiooni ⁽¹⁾ ja 5. juuni 2008. aasta resolutsiooni ⁽²⁾, ning 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Barcelona protsessi (Vahemere Liit) kohta ⁽³⁾;

⁽¹⁾ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 210.

⁽²⁾ ELT C 285 E, 26.11.2009, lk 39.

⁽³⁾ ELT C 76 E, 25.3.2010, lk 76.

Neljapäev, 20. mai 2010

- võttes arvesse lõpptulemusi, milleni jõuti Euroopa – Vahemere piirkonna riikide teisel ministrite konverentsil, mille teemaks oli naiste rolli tugevdamine ühiskonnas ja mis toimus 11. ja 12. novembril 2009. aastal Marrakechis;
  - võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta ⁽¹⁾;
  - võttes arvesse 13.–14. märtsil 2010. aastal Ammanis toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee (EMPA) kuuendal täiskogu istungjärgul EMPA komisjonide vastu võetud soovitusi;
  - võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee (EMPA) 13. oktoobril 2008. aastal Jordaania vastu võetud ja Marseille's toimunud algatuse „Barcelona protsess: Vahemere Liit” esimesele välisministrite kohtumisele edastatud soovitusi;
  - võttes arvesse Vahemere Liidu peasekretariaadi 3. märtsil 2010. aastal vastu võetud põhikirja;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48;
  - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamusi (A7-0133/2010),
- A. arvestades, et Vahemere piirkond on ELi jaoks olulise tähtsusega ala ja maailmas, mis on multipolaarne ja vastastikuselt sõltuvuses, suudavad suured piirkondlikud ühendused lahendada paremini sotsiaalseid, kultuurilisi, majanduslikke, keskkonna-, demograafilisi, poliitilisi ja turvalisuse probleeme;
- B. arvestades, et Euroopa Liit peab kujundama strateegilise seisukoha, millega võetaks arvesse kõiki nimeetatud probleeme suhetes lõunapoolsete naabritega, seades prioriteediks piirkonna sotsiaalse, majandusliku ja demokraatliku arengu;
- C. arvestades, et vastavalt ELi lepingu artiklile 8 arendab liit naabruses asuvate riikidega privilegeeritud suhteid, mille eesmärk on luua heaolu ja heanaaberlikkuse ala, mis rajaneb liidu väärtustel ja mida iseloomustavad koostööl põhinevad tihedad rahumeelsed suhted;
- D. arvestades, et Vahemere Liit võimaldab tugevdada Euroopa ja Vahemere piirkonna vahelisi piirkondlikke ja mitmepoolseid suhteid ning avada uue perspektiivi rahul, julgeolekul ja heaolul rajaneva ala loomiseks 800 miljonile inimesele, pakkudes sobivaimat raamistikku sotsiaalsete ja majanduslike probleemide lahendamiseks, piirkondliku integratsiooni edendamiseks ja partnerriikide ühise arengu tagamiseks;
- E. arvestades, et ainult naabruspoliitikaga, mille puhul eelistatakse kahepoolsete diferentseeritud suhete süvendamist, ei saa aidata kaasa ühisele integratsiooniprotsessile ja oluliste reformide ühisele läbiviimisele piirkonnas; arvestades sellega seoses Vahemere Liidu loomisega avanevat võimalust tugevdada ühelt poolt kahepoolset koostööpoliitika ja teiselt poolt piirkondliku poliitika vastastikust täiendamist, et saavutada tõhusamalt Euroopa ja Vahemere piirkonna koostöö eesmärgid, mis toetuvad selliste ühiste väärtuste, nagu demokraatia, õigusriik, head valitsemistavad ja inimõiguste austamine, vastastikusele tunnustamisele; arvestades, et liikmesriikidelt tuleb nõuda, et nad võtaksid kohustuse viia ellu Euroopa naabruspoliitikat ühtsel ja usaldusväärsel viisil vastavalt ELi lepingu artiklile 8;

⁽¹⁾ ELT C 282 E, 06.11.2008, lk 443.

Neljapäev, 20. mai 2010

- F. arvestades, et oluline on toetuda Barcelona protsessi käigus saavutatule, kusjuures Vahemere Liit peab tugevdama protsessi eesmäärke ja saavutusi vastavalt 13. juuli 2008. aasta Pariisi deklaratsioonile, ning vältida juba olemasolevate poliitikavahendite ja institutsioonide kattuvust ja dubleerimist, et tagada Euroopa ja Vahemere piirkonna arvukate koostöövahendite tõhusus ja sidusus;
- G. arvestades, et juba ligikaudu 15 aasta jooksul on Vahemere piirkonna riigid kiiresti loonud uusi kaubandus- ja majandussuhteid (näiteks Venemaa, Hiina, India, Brasiilia, Pärsia lahe riikidega) ning nende ühiskondades on aset leidnud olulised muutused (tarbimisharjumustes, liikuvuses, demograafias jne), mis on avaldanud mõju ka piirkonnasisesele tasakaalule;
- H. arvestades, et ainuüksi piiratud kultuurivahetusega ei saa lähendada Vahemere piirkonna rahvaid ning et Euroopa on järk-järgult kaotamas oma kultuurilist tähtsust Vahemere partnerite hulgas;
- I. arvestades Euroopa Liidu liikmesriikide ja Vahemere piirkonna kolmandate riikide suuri ja süvenevaid erinevusi ning murettekitavaid sotsiaal-majanduslikke ja institutsioonilisi laadi struktuurilisi probleeme, millega on vaja kõigi Vahemere Liidu liikmesriikide ühistes huvides ühiselt ja otsustavalt tegelda; arvestades, et Vahemere piirkonna kolmandate riikide majanduslik kasvupotentsiaal toetab seda perspektiivi; arvestades vajadust tugevdada lõuna-lõuna piirkondlikku integratsiooni;
- J. arvestades, et olukorda piirkonnas, kus Vahemere Liit kuju võtab, iseloomustavad endiselt konfliktid ja poliitilised pinged, mis on kahjustanud ja aeglustanud Vahemere Liidu arengut pärast 2008. aasta juulis Pariisis toimunud tippkohtumist; arvestades Lähis-Ida rahuprotsessi seiskumist;
- K. arvestades, et majandus- ja finantskriisi tagajärjed on lisandunud partnerriikides juba olemasolevatele poliitilistele, majanduslikele ja sotsiaalsele probleemidele, pidades silmas eelkõige tööpuudust; arvestades, et nende riikide ja ELi ühistes huvides on vähendada tööpuuduse määra piirkonnas ning anda selle elanikkonnale, eelkõige naistele, noortele ja maelanikele lootus tulevikuks;
- L. arvestades, et Lähis-Ida rahuprotsessi jätkamine ja konkreetsed väljavaated tervikliku ja püsiva lahenduse leidmiseks on Euroopa ja Vahemere piirkonna vaheliste suhete edasiarenemise ning Vahemere Liidu projektide toimimise ja rakendamise mõttes äärmiselt olulisel kohal;
- M. arvestades, et kaks Vahemere Liidu olulist uuendust – institutsiooniline ülesehitus (kaasesistujad, alaline ühiskomitee, sekretariaat) ja tegevuse korraldamine (integratsiooniprojektid) – peavad toimima tõhusalt ja läbipaistvalt, et need parandaksid sellest projektist peamiselt kasu saajate ehk kodanike elutingimusi;
- N. arvestades, et peasekretariaadist peab saama struktuuri eestvedav jõud, mille tõhusus sõltub töötajate võimest iseseisvalt töötada, ning olgu siinkohal märgitud, et selles piirkondliku tähtsusega rahvusvahelises organisatsioonis töötavad koos Iisraeli kõrge ametnik ja Palestiina kõrge ametnik, mis on enneolematu ja sisendab lootust;
- O. arvestades, et Vahemere-äärseid piirkondi mõjutavad otseselt sellised riikideüleised probleemid, nagu säästev areng, energiavarustuse kindlus, ränne, kultuurivahetus ja turism, peale selle peavad nad toime tulema ka selliste riikideüleste mureküsimumustega, nagu veemajandus, veega varustamine, saastus ja transpordivõrkude arendamine, ning seetõttu on kohalikel ja piirkondlikel ametivõimudel juhtiv osa säästva, kohalikele tingimustele vastava territoriaalpoliitika kujundamisel ning konkreetsete ja kaasavate projektide elluviimisel;
- P. arvestades Vahemere piirkonna riikide põllumajanduse tähtsust selle majandusliku ja sotsiaalse kaalu, keskkonnamõju ja mõju tõttu territoriaalsele tasakaalule;

Neljapäev, 20. mai 2010

- Q. arvestades, et 60 % veepuuduse all kannatavast maailma rahvastikust elab Vahemere piirkonna lõunaosas ja Lähis-Idas ning ÜRO Arenguprogrammi Araabia riike käsitlevate aruannete ja Vahemere tegevuskava Blue Plan kohaselt võib 2025. aastaks veepuuduse all kannatada 63 miljonit inimest;
- R. arvestades 4. novembril 2008. aastal Marseille'is toimunud Vahemere Liidu ministrite konverentsi otsuseid vähendada digitaalset lõhet Vahemere mõlema kalda vahel, mille tulemusena esitati Vahemere lairiba internetiühendust (BB-MED) käsitlev ettepanek;
- S. arvestades, et Pariisi tippkohtumisest peale on Vahemere Liidu raames algatatud projektid kannatanud üldise alarahastamise all, mistõttu nende rakendamine võib edasi lükkuda;
- T. arvestades rändevoogude olulisust ja eri probleeme, mida need tekitavad Vahemere mõlemal kaldal inimlikus, sotsiaalses, kultuurilises ja majanduslikus plaanis;
- U. arvestades olulisi summasid, mida ümberasujad saavad Vahemere lõunarannikul elavatele inimestele;
- V. arvestades Lissaboni lepingu hiljutist jõustumist ning ühelt poolt sellega seoses toimunud institutsioonilisi muutusi ja teiselt poolt Vahemere Liidu toimimise ja rahastamisega seonduvaid küsimusi, mis on endiselt lahendamata, on Euroopa Parlamendi jaoks väga oluline jälgida võimalikult tähelepanelikult Vahemere Liidu arengut, et aidata tagada Barcelona tippkohtumise täielik õnnestumine,
1. kutsub 7. juunil 2010. aastal Barcelonas kogunevaid Vahemere Liidu riigi- ja valitsusjuhte tegema kõik selleks, et see kahe raske aasta järel toimuv kohtumine oleks edukas ning selle tulemusena hakkaksid toimima Vahemere Liidu institutsioonid, saaksid teoks suured projektid ja toimuks edasimineku kõikides Euroopa ja Vahemere piirkonna koostöö peatükkides;
  2. väljendab jätkuvalt muret selle pärast, et hoolimata Vahemere Liidu loomisest ei ole ELi Vahemere piirkonna poliitika selgelt määratletud ning puudub pikaajaline strateegiline ettekujutus piirkonna arengust ja stabiliseerimisest; rõhutab, et Euroopa ja Vahemere piirkonna integratsiooniprotsessist peab taas saama ELi tegevuskava poliitiline prioriteet;
  3. kutsub Vahemere Liidu liikmesriikide valitsusi põhjalikult läbi vaatama ja tõhustama poliitilist dialoogi; rõhutab, et üksteisemõistmine ja vastastikune austus on selle dialoogi olulised aspektid ning tuleb meelde, et demokraatia, õigusrügi põhimõtte ja inimõiguste edendamine ja austamine, hoolimata sellest, kas tegu on kodaniku-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete, kultuuriliste või kollektiivsete õigustega, tuleb selgesõnaliselt seada selle uue algatuse eesmärgiks, tugevdades eelkõige olemasolevaid mehhanisme; rõhutab sellega seoses sõna-, mõtte- ja usuvabaduse austamise tähtsust ning vajadust tagada vähemuste, sealhulgas usuliste vähemuste õigused; rõhutab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata naiste õigustele, soolisele võrdsuslikkusele ja seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu võitlemisele; väljendab taas toetust Vahemere lõunarannikul asuvatele demokraatlikele poliitilistele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele ning avaldab tunnustust naisorganisatsioonide väärtuslikule tööle;
  4. on seisukohal, et Vahemere piirkonna poliitilised pinged ja piirkondlikud konfliktid ei tohi kahandada võimalusi jõuda konkreetsete edusammudeni eri valdkondi hõlmavas mitmepoolses koostöös ning suurte integratsiooniprojektide elluviimise ja avatud poliitilise dialoogiga saab Vahemere Liit aidata kaasa usaldusliku õhkkonna loomisele, mis soodustab õiguse ja julgeolekuga seotud ühiste eesmärkide saavutamist rahu ja solidaarsuse vaimus; rõhutab siiski, et Vahemere Liit ei saa täielikult õnnestuda, kui erinevatele piirkondlikele konfliktidele ei leita lahendust kooskõlas rahvusvahelise õigusega, see muudab Vahemere piirkonna ühtseks rahus elavaks alaks;
  5. rõhutab vajadust leida Lähis-Ida konfliktile õiglane ja püsiv lahendus ning nõuab, et EL ja Vahemere Liidu liikmesriigid teeksid selles suunas konkreetseid jõupingutusi; kordab oma üleskutset avada rahuprotsessi raames uuesti sisulised läbirääkimised, et saavutada kahe riigi rajamist pooldav lahendus, mille puhul sõltumatu, demokraatlik ja elujõuline Palestiina riik ja Iisraeli riik eksisteeriks rahumeelselt ja turvaliselt

Neljapäev, 20. mai 2010

kõrvuti rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; ergutab Vahemere Liitu andma oluline panus Iisraeli ja Palestiina omavalitsuse vaheliste suhete parandamisse, ka Iisraeli ja Palestiina esindajate Vahemere Liidu raames toimuva koostöö kaudu;

6. avaldab kahetsust, et Lääne-Sahara dekoloniseerimise protsess ei ole ikka veel lõppenud;
7. väljendab heameelt peasekretäri ametisse nimetamise ja sekretariaadi põhikirja vastuvõtmise üle ning soovib Barcelona tippkohtumist silmas pidades määrata kindlaks Vahemere Liidu institutsiooniline ülesehitus ja toimimine, võttes arvesse järgmist:
  - anda sekretariaadile tulemuslikuks ja sõltumatuks toimimiseks piisavalt rahalisi ja põhikirjalisi vahendeid; rõhutab vajadust saavutada sekretariaadi täielik tegutemisvalmidus ning rõhutab, et töötajate valimise kriteeriumiks peavad olema nende saavutused, kusjuures erilist tähelepanu tuleb pöörata ka geograafilise hõlmavusele ja soolisele võrdõiguslikkusele;
  - teha selgeks suurte projektide heakskiitmise, rahastamise ja elluviimise kriteeriumid ning eelkõige määrata kindlaks järgmise kolme aasta prioriteedid;
  - tagada ELi osalejate (liikmesriigid, nõukogu ja komisjon) ühine esindatus vastavalt Lissaboni lepingule ning toetada samas kõigi Vahemere piirkonna kolmandate riikide aktiivset osalemist;
  - tagada Vahemere Liidu demokraatlik õiguspärasus, kinnitades, et EMPA on institutsioonilise ülesehituse lahutamatu osa;
  - parandada asjaomaste valdkondade ministrite konverentsidel heaks kiidetud ühenduse projektide ja programmide kooskõlastatust, võttes eelkõige arvesse koostoimevõimalusi;
  - lubada muutuva geomeetriaga koostööd, mis on avatud nendele riikidele ja mitmepoolsetele institutsioonidele, kes soovivad osaleda ühist huvi pakkuvates projektides;
  - tagada sekretariaadi ja Euroopa Komisjoni hea koostöö ning nende volituste selge määratlemine; kutsub komisjoni üles tegema Vahemere Liidus aktiivselt koostööd ja palub suuremat selgust seoses tema osalemisega selles uues institutsioonilises struktuuris;
  - arendada teavitustegevust, et tagada Vahemere Liidu tegevuse nähtavus; teavitada kodanikke Vahemere Liidu suurtest projektidest ja edusammudest, eelkõige rikkalikku ja laiaulatuslikku materjali pakkuva veebisaidi abil;
  - tagada Vahemere Liidu demokraatlik õiguspärasus, et otsuste vastuvõtmine oleks läbipaistev, ning kaasata otsuste tegemisse Euroopa Parlament, EMPA ja riikide parlamendid; rõhutab vajadust tunnistada, et EMPA kui Vahemere Liidu parlamentaarne mõõde on Vahemere Liidu lahutamatu osa;
  - tagada kõigi sidusrühmade (kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide) kaasamine suuremate projektidega seotud otsustusprotsessi ja nendega konsulteerimine;

Neljapäev, 20. mai 2010

8. tuleb meelde, et Pariisi tippkohtumisel määrati kindlaks kuus suurt horisontaalset strateegilist valdkonda (kodanikukaitse, merekiirteed ja kiirmaanteed, Vahemere saastest puhastamine, Vahemere päikeseenergia kava, Vahemere piirkonna ettevõtluse arendamise algatus ja Euroopa – Vahemere piirkonna ülikool), mille enamik projekte on juba Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse raames käivitunud; rõhutab seetõttu, et oluline on Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse raames juba rakendust leidnud piirkondlike programmide ja vahendite üksikasjalik hindamine ning soovib, et Vahemere Liidu raames rahastatavad projektid osutuksid valituks vastavalt sellele, kui suurt lisandväärtust nad pakuvad piirkondlikul ja kohalikul tasandil; nõuab nende esmatähtsate projektide kiiret elluviimist;

9. peab oluliseks tagada, suurendada ja koondada projektide rahastamist, võttes selleks kombineeritud kasutusele avaliku ja erasektori vahendid, ning sellega seoses:

- kutsub Vahemere Liidu liikmeid eraldama projektidele piisavalt vahendeid ning ootab Barcelona tippkohtumisel osalejatelt ambitsioonikate kohustuste võtmist;
- nõuab, et 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi kehtivusaja lõpuni jääva aja jooksul ei kahjustataks ELi poolt tehtavate rahaliste eraldistega Euroopa – Vahemere piirkonna käimasolevaid või kavandatud programme; rõhutab vajadust suurendada ELi uues 2014.–2020. aasta finantsperspektiivis olulisel määral Euroopa naabruspoliitika lõunamõõtmele eraldatavaid vahendeid ja Vahemere Liidu projektide ELi poolset rahastamist, võttes samas arvesse majandus- ja finantskriisi mõju;
- kiidab heaks kõnesolevas piirkonnas juba tegutsevate riiklike finantsinstitutsioonide, Euroopa finantsinstitutsioonide (EIP-FEMIP, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank) ja rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide (Maailmapank) tegevuse, ning rõhutab vajadust luua sünergiat suurteks projektideks; õhutab vajadust luua sünergiat suurteks projektideks ning teeb ettepaneku luua Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimis- ja arengupank, et suurendada Vahemere Liidus põhja- ja lõunaosa tasakaalu;
- rõhutab Euroopa Investeerimispanka (EIP) rolli, mis tagab kuuest esmatähtsast projektist kolme (Vahemere saastest puhastamine, Vahemere päikeseenergia kava ning merekiirteed ja kiirmaanteed) koordineerimise;
- rõhutab vajadust luua tingimused Vahemere Liidu liikmesriikide, eelkõige lõunakaldal olevate riikide vaheliseks ulatuslikumaks koostööks ning paremaks rahanduslikuks ja majanduslikuks integratsiooniks;
- väljendab heameelt asjaolu üle, et hiljuti käivitati Vahemere Liidu projektide rahastamiseks investeerimisfond, sealhulgas infrastruktuuriprojektide rahastamiseks mõeldud fond InfraMed, ning kutsub eri sidusrühmi edendama sarnaste algatuste väljatöötamist ja edendama investorite, eelkõige pikaajaliste investorite koostööd;
- soovib, et võetaks kasutusele investeerimisfond kohalike ja piirkondlike omavalitsuste säästva arengu projektide rahastamiseks;

10. kutsub kaasa aitama kolmandate riikide majandus- ja õiguskeskkonna parandamisele, pidades esmatähtsaks luua jätkusuutlikke ja usaldusväärseid allpiirkondlikke finantsinstitutsioone, mis on suutelised tooma välisinvesteeringuid; kutsub samuti:

- koostama Vahemere piirkonna kolmandate riikide ühise investeeringute kaitse kokkuleppe, mis võimaldaks ühtlustada ja parandada investeeringute kaitset ning elavdada investeerimist;
- looma Mitmepoolse Investeeringute Tagamise Agentuuri (MIGA) eeskujul investoritele kindlustus- ja finantstagatiste süsteemi, kohandades seda Euroopa ja Vahemere piirkonna tingimustega;
- teostama reforme, et vähendada halduskoormust ning parandada ja lihtsustada lepingute täitmist;

Neljapäev, 20. mai 2010

- edendama tööõigusaktide järkjärgulist ja tegelikku ühtlustamist, austades Vahemere Liidu liikmesriikide töötajate õigusi;
  - parandama väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääsu rahastamisvahenditele ning soodustama krediidi- ja mikrokrediittoodete pakkumist;
11. soovib, et parandataks piirkonna majandus- ja õiguskeskkonda, mis on tulevaste investeeringute tagamiseks hädavajalik; kinnitab inimressursi arendamise ja tööhõive soodustamise eesmärki vastavalt vaesusega võitlemist käsitlevatele aastatuhande arengueesmärkidele; rõhutab, et jätkusuutlike avalike teenuste säilitamine ja arendamine on püsiva arengu tagamise teine oluline tingimus kõnealuses piirkonnas;
12. on seisukohal, et lõuna-lõuna kahepoolne ja mitmepoolne majanduskoostöö annaks inimestele käegakatsutavaid tulemusi ja parandaks piirkonna poliitilist kliimat;
13. rõhutab tungivat vajadust arendada lõuna-lõuna suunalist kaubavahetust, sest see moodustab vaid 6 % kogu kaubavahetusest, ning tegutseda seetõttu Agadiri lepingu laiendamise nimel; tuletab meelde kõnealuste riikide huvi oma suhete ja kaubavahetuse elavdamise vastu, et luua ühtne, tugev ja investeerijatele meelepärane majanduskeskkond, mis aitaks kaitsta piirkonna huve ja väärtustada selle arengut; rõhutab, et Vahemere Liit peab võimaldama reageerida hõlpsamini tehnilise ja finantsabi taotlustele, et edendada lõuna-lõuna suunalist majanduslikku integratsiooni; on arvamusel, et Euroopa – Vahemere piirkonna päritolu kumulatsiooni süsteemi laiendamine ja lihtsustamine aitaks seda eesmärki saavutada;
14. rõhutab Euroopa – Vahemere vabakaubanduspiirkonna üle peetavate läbirääkimiste tähtsust ning ergutab Vahemere Liidu riike ühtlustama oma seisukohti seoses WTO läbirääkimistega;
15. kutsub komisjoni võtma kaubanduskokkulepete üle peetavatel läbirääkimistel arvesse olemasolevaid mõjuhindangute tulemusi ning hindama liberaliseerimisprotsessi sotsiaalset ja keskkonnamõju seoses kliimamuutuste ning majandus- ja sotsiaalkriisiga ning võimaldada vajaduse korral viia seda protsessi ellu järkjärgult ja asümmeetriliselt, kaitstes Vahemere mõlemal kaldal samalaadseid tööstusharusid, mille jaoks konkurents on liberaliseerimisprotsessi edenedes kõige suurem probleem; kutsub Vahemere Liitu üles valima projekte peajasjalikult sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste ning projektide keskkonnamõju vähendamise vajaduse põhjal;
16. soovib, et assotsiatsioonilepingute läbivaatamisel võetaks arvesse finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi ning toidu- ja energiakriisidega seotud uusi vajadusi; tuletab meelde, et Euroopa – Vahemere vabakaubanduspiirkonna loomise üheks peamiseks eesmärgiks peab jääma arengu edendamise ja vaesuse vähendamise heaks toimiv kaubandus ning loodab, et 9. detsembri 2009. aasta ministrite tippkohtumisel vastu võetud tegevuskava võimaldab saavutada seda eesmärki;
17. avaldab kahetsust, et Pariisi deklaratsioonis jäid tähelepanuta sellised sotsiaal-majanduslikud, energia- ja kaubandusküsimused nagu otsesed välisinvesteeringud, tööhõive, energiatõhusus, varimajandus ja vaesuse vähendamine ning nõuab selle vea parandamist Barcelona tippkohtumisel;
18. tuletab meelde, et rändepoliitika on Euroopa – Vahemere partnerluse üks prioriteete ning kutsub Vahemere Liidu liikmesriike ja institutsioone üles pöörama erilist tähelepanu rändevoogude kooskõlastatud juhtimisele; rõhutab, et Vahemere Liidu kujundamise lahutamatuks osaks on inimressursi väärtustamine ja Vahemere piirkonna rahvaste vahelise suhtluse hoogustamine ning ergutab rändevoogude reguleerimise ja ebaseadusliku sisserändega võitluse kõrval hõlbustama järkjärgult Vahemere mõlema kalda riikide vahelist vaba liikumist, toetama ümberasujate integratsiooni edendavaid meetmeid, töötama välja tööhõivet soodustavat aktiivset poliitikat ja parandama varjupaigaõiguse kasutamise tingimusi; on seisukohal, et tuleb tagada Albufeiras 18.–19. novembril 2007. aastal toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna ministrite rändetee-malise konverentsi järjepidevus;

Neljapäev, 20. mai 2010

19. kutsub Vahemere Liidu liikmeid tegema ümberasujatele lihtsamaks ülekannete tegemise kodumaal elavatele inimestele, püüdes eelkõige vähendada sellega seonduvaid kulusid;
20. tuletab meelde, kui tähtis on Euroopa ja Vahemere piirkonna koostöö neljas peatükk, mis käsitleb rännet, sotsiaalset integratsiooni, õigust ja julgeolekut, ning rõhutab, et Vahemere Liidul tuleb edendada selle peatüki raames tehtavat koostööd;
21. rõhutab selliste valdkondade, nagu põllumajandus, maaelu areng, kliimamuutustega kohanemine, vee ja energia ratsionaalne kasutamine, strateegilist tähtsust Vahemere piirkonna riikidele ning nõuab, et põllumajanduskoostööst saaks poliitiline prioriteet; ergutab Vahemere Liidu riike tegema võimalikult suuri jõupingutusi, et ühtlustada oma seisukohti WTO läbirääkimistel, ning võtma suuna Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide põllumajanduspoliitika lähendamisele, eriti mis puudutab nõuetekohastest sotsiaalsetest, toiduohutus-, taimetervise alastest ning keskkonnastandarditest ja toote kvaliteedistandarditest kinnipidamist; on seisukohal, et nimetatud poliitikavaldkonnad peavad hõlmama säästva arenguga seonduvaid nõudeid (sealhulgas loodusvarade säilitamine), mis teeb pikas perspektiivis võimalikuks piirkondlike turgude tekke, võttes samas arvesse Vahemere piirkonna riikide põllumajandustootjate erilist konkurentsiolukorda ja vajadust säilitada tugev põllumajandussektor;
22. rõhutab vajadust töötada Euroopa – Vahemere piirkonna põllumajanduse tegevuskava alusel välja piirkondlik, säästva arenguga kohandatud põllumajanduspoliitika, mis tagaks kohaliku toidutootmise säilimise ja toiduga kindlustatuse, edendaks tüüpiliste Vahemere toodete tootmist, jaotamist ja mitmekesistamist ning soodustaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arengut; võttes arvesse kasvavaid raskusi seoses toiduga kindlustatusega paljudes Vahemere piirkonna partnerriikides, palub komisjonil kiita heaks partnerriikide taotlused lisatagatiste saamiseks ning nende kiireks rakendamiseks toidukriisi ajal;
23. avaldab veel kord toetust Vahemere Liidu keskkonnamõõtmele ning tuletab meelde Euroopa ja Vahemere piirkonna algatust seoses Vahemere saastest puhastamisega; väljendab sellega seoses heameelt Vahemere peamiste saasteallikate likvideerimise investeerimiskava – projektide ettevalmistamise ja elluviimise rahastamise mehhanismi teise etapi käivitamise üle; on arvamusel, et tuleb kiiresti astuda samme mere saastatuse vältimiseks ning Vahemerele kui suletud merele tuleb pöörata erilist tähelepanu; täpsustab, et kõiki Vahemere Liidu projekte tuleb kavandada ja rakendada kooskõlas juba olemasolevate asjakohaste kavadega, eelkõige ÜRO Keskkonnaprogrammi raames vastu võetud Vahemere tegevuskava Barcelona konventsiooniga;
24. kutsub partnerriike Vahemere Liidu suurte maismaa- ja meretranspordi projektide raames täiustama infrastruktuure, et tagada inimeste ja kaupade vabam liikumine Vahemere piirkonnas ning edendada jätkusuutlikku transpordipoliitikat, võttes arvesse säästva arengu, kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise, energiatõhususe ja transpordiliikide ühitamisega seonduvaid nõudeid; rõhutab, et neid meetmeid tuleb rakendada eelkõige kooskõlas keskkonna-, tööstus-, tervishoiu- ja ruumilise planeerimise poliitikaga; rõhutab meremagistraalide projekti arendamise vajadust transpordi ümbersuunamise edendamiseks ning turvaliste, puhaste ja jätkusuutlike kaubanduslike laevateede loomiseks;
25. on seisukohal, et sadama- ja maanteetranspordi infrastruktuuride võimsuse tõstmine võib olla majandusarengu edendamise tegur ning soodustada Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide vahelist kaubavahetust;
26. toonitab vajadust tugevdada koostööd energeetika valdkonnas ja kutsub üles rakendama viivitamata arenduskavasid, mis soodustavad energiaallikate ja energiatarne viiside mitmekesistamist, aidates Vahemere piirkonnas sel moel otsustavalt kaasa energiapoliitika loomisele;
27. tuletab meelde taastuvate energiaallikate, eelkõige tuule- ja päikeseenergia suurt potentsiaali Vahemere piirkonnas; toetab Vahemere päikeseenergia kava kiiret ja kooskõlastatud rakendamist, mille peamine eesmärk on saavutada 2020. aastaks 20 GW tootmisvõimsus taastuvenergia tootmiseks Vahemere piirkonnas, selliste tööstusalgatuste käivitamine nagu DESERTEC ja Euroopa – Vahemere piirkonna energiatõhususe strateegia vastuvõtmine; soovib, et projektid vastaksid esmajärjekorras tarnivate riikide vajadustele ning rõhutab sellega seoses tagajärgi, mida toob endaga kaasa partnerriikide majandusarengu seisukohast võrguga seotud infrastruktuuri tugevdamine, eelkõige Vahemere lõunakaldal, vastastikuselt sõltuvuses olevate piirkondlike turgude loomine ja näiteks päikeseenergia kasutamiseks vajalike seadmete tootmisega tegeleva uue tööstusharu loomine;

Neljapäev, 20. mai 2010

28. nõuab, et jätkataks algatuse „Päikeseenergia rahu teenistuses” edendamist ja toetamist Euroopa – Vahemere piirkonna energiaturu integratsiooniprojekti (MED–EMIP) raames;
29. soovib Euroopa – Vahemere piirkonna protsessis osalevatel riikidel liituda Euroopa energiatehnoloogia strateegilises kavas (SET) esitatud arukate linnade algatusega;
30. toetab Euroopa ja Vahemere piirkonna vaheliste elektri-, gaasi- ja naftavõrkude ühenduste edendamist, et parandada energiavarustuse kindlust, rõhutab, et tähtis on lõpuni välja kujundada nn Vahemere elektriring, ja toetab lõunapoolse gaasikoridori väljaarendamist; soovib kasutada vastassuunalisi energiavooge seal, kus see on õigustatud turvalisuse, tasuvuse ja elujõulisuse seisukohast;
31. rõhutab, et kliimaalased eesmärgid (20 %, 20 %, 20 %) mõjutavad olulisel määral nõudlust gaasi järele ning seetõttu aitaks Vahemere Liidu liikmesriikide veeldatud maagaasi tegevuskava parandada energiavarustuse mitmekesisust ja kindlust, eriti nendele riikidele, kes sõltuvad ühestainsast tarnijast;
32. rõhutab, et tähtis on saavutada edu veeldatud maagaasi tehnoloogia arendamisel ning investeerida veeldatud maagaasi transpordimahu suurendamisse ja taasgaasistamisjaamade ehitamisse; rõhutab, et infrastruktuuri arendamise kõrval on tingimata vaja tagada meretranspordi turvalisus;
33. rõhutab pakilist vajadust arendada töhustatud koostööd Vahemere piirkonna kodanikukaitse valdkonnas looduskatastroofidega, eelkõige maavärinate, üleujutuste ja metsatulekahjudega toimetulekuks; ergutab Euroopa – Vahemere piirkonna metsatulekahjude instituudi rajamist;
34. rõhutab, et Vahemere Liidu raames tuleb töötada välja uusi projekte hariduse, koolide ja ülikoolide vahetusprogrammide ning teadustöö valdkonnas, sest need projektid aitavad lähendada Vahemere piirkonna rahvaid ja edendada arengut; peab esmatähtsaks Euroopa – Vahemere piirkonna kõrghariduse, teaduse ja teadustegevuse ruumi loomist, milles osaleks aktiivselt kodanikuühiskond, ning seoses sellega:
- väljendab heameelt Euroopa – Vahemere piirkonna ülikooli EMUNI loomise üle ning kutsub partnerinstitutsioone üles võtma suuremaid kohustusi ülikooli tegevuse arendamises;
  - nõuab, et suurendataks sellistele ülikoolide vahetusprogrammidele nagu Erasmus Mundus eraldatavaid vahendeid ja tagataks parem teavitamine olemasolevatest vahetusprogrammidest; kutsub eelkõige üles kasutama ära Euroopa programmi Averroës valdkonnas omandatud kogemusi;
  - kutsub üles looma Euroopa – Vahemere piirkonna noortele ambitsioonika Erasmuse programmi, mis võimaldaks intensiivistada õpilasvahetust Vahemere Liidu liikmesriikide vahel;
  - nõuab kõrghariduse ja teadusuuringute valdkonnas struktureeritumat koostööd, et ergutada diplomite vastastikust tunnustamist, ühiste diplomite väljaandmist ja ühiste doktoriõppeasutuste loomist eelkõige teadurite liikuvuse suurendamiseks, millega kaasnevad meetmed ajude äravoolu takistamiseks;
  - soovib, et erilist tähelepanu pöörataks hariduse, teaduse ja innovatsiooni alase tegevuse ühtlustamisele, kusjuures rõhku tuleb pöörata ülikoolide ja ettevõtete vahelisele dialoogile ning avaliku ja erasektori partnerlusele teadustegevuse valdkonnas;

Neljapäev, 20. mai 2010

35. nõuab, et Vahemere Liidu päevakorda võetaks kiiremas korras projektid, mis edendavad kultuurivahetust ja ühiskondade vastastikust mõistmist, eelkõige kultuuriküsimusi ning kultuuride- ja religioonidevahelist dialoogi käsitleva Euroopa – Vahemere strateegia vastuvõtmisega; innustab rakendama Vahemere ringhäälingu alalise konverentsi (COPEAM) projekte, eelkõige Euroopa – Vahemere telekanali loomise projekti ning korraldama uuesti selliseid kordaläinud algatusi, nagu Araabia nädal ja EuroMedScola; väljendab heameelt Aleksandria raamatukogu, Araabiamaade Instituudi ja Anna Lindhi fondi tegevuse üle, eelkõige Anna Lindhi fondi poolt 2010. aasta märtsis Barcelonas korraldatud kultuuridevahelise dialoogi foorumi üle; nõuab, et Vahemere Liidu liikmesriigid ja institutsioonid jätkaksid tööd ÜRO Tšivilisatsioonide Liidu raames;

36. tervitab Marseille-Provence'i valimist 2013. aasta Euroopa kultuuripealinnaks, sest sellel projektil on tugev Euroopa – Vahemere mõõde, mille eesmärk on lähendada Vahemere mõlemal kaldal elavaid rahvaid; rõhutab, et selle suure sümbolse tähtsusega kultuuriprojekti eesmärk on viia ellu konkreetseid ja uuenduslikke meetmeid Euroopa ja Vahemere kultuuride dialoogi edendamise huvides;

37. rõhutab, et tuleb töötada välja selline tööstuspoliitika, mis võimaldaks suurendada mastaabisäästu, toetada väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ning tugevdada kõrgtehnoloogilisi sektoreid; kutsub Vahemere Liidu liikmesriike ja institutsioone üles aktiivselt toetama väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ning panema sealjuures erilist rõhku efektiivsetele finantsteenustele ning tehnilisele ja haldusabile, luues sellega tugeva aluse ettevõtlusele eeskätt nendes sektorites, mis aitavad edendada Vahemere piirkonna riikide majanduskasvu;

38. rõhutab, et EMPAst peab saama Vahemere Liidu parlamentaarne assamblee, et tagada liidu demokraatlik õiguspärasus, ning toetab 13.–14. märtsil 2010. aastal Ammanis toimunud EMPA kuuendal täiskogu istungjärgul vastuvõetud ettepanekut nimetada Euroopa–Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee ümber, et see kannaks nime Parlamentaarne Assamblee – Vahemere Liit;

39. tuletab meelde oma pädevust Euroopa Liidu eelarve menetlemisel ja rõhutab, et EMPA-le tuleb viivitamatult anda rohkem vastutust, andes talle töövaldkondade määratlemise, käimasolevate projektide korrapärase järelevalve ja eelarve täitmise küsimustes nõuandva ja demokraatlikku järelevalvet teostava organi ülesanded; kutsub EMPA pädevaid komisjone üles korraldama korrapäraselt peasekretäri ja asepeasekretäride kuulamisi; on seisukohal, et vastutuse suurenemisega peab kaasnema EMPA toimimise ja töömeetodite parandamine, sealhulgas vajalike inimressursside ja finantsvahendite eraldamine ning EMPA töö parem kooskõlastamine teiste Vahemere Liidu institutsioonide tegevusega; väljendab heameelt seoses 13.–14. märtsil 2010. aastal Ammanis toimunud EMPA kuuendal täiskogu istungjärgul vastu võetud vastavasisuliste otsustega;

40. väljendab heameelt Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM) hiljutise loomise üle ning kutsub tagama ARLEMi ja EMPA tegevuse kooskõlastamine, eelkõige ühiste koosolekute korraldamise ja sarnaste osakondade töötajate vastastikuse kutsumisega oma töökoosolekutele; toob esile nende assambleede tähtsuse, kuhu on koondunud Vahemere piirkonna valitud esindajad, mis võimaldab vahetada häid demokraatlikke tavasid;

41. nõuab, et kodanikuühiskonna, sotsiaalpartnerite ja Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse raames loodud arvukate ameti- ja ühiskondlik-kutsealaste võrgustikega konsulteeritaks korrapäraselt ning need kaasataks Vahemere Liidu tegevusse ja projektidesse, ning innustab:

— majandus- ja sotsiaalnõukogude ning samalaadsete institutsioonide üldkogu kaaluma Euroopa – Vahemere majandus- ja sotsiaalnõukogu loomist;

— arendama selliseid projekte nagu Invest in Med, mis edendavad ärisuhteid, investeerimist ja ettevõtete koostööd Vahemere mõlemal kaldal;

— looma Euroopa – Vahemere piirkonna tööstuskodade, ametiühingute ja tööandjate liidu võrgustiku;

Neljapäev, 20. mai 2010

- suurendama tööstuskoostöö rühma, kelle ülesanne on Euroopa – Vahemere piirkonna ettevõtlusharta rakendamine, kaasates rühma väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid esindavad organisatsioonid, et sellest saaks vahend, mis aitaks väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel toime tulla majanduskasvu ja arengut takistavate asjaoludega;

42. väljendab heameelt 11.–12. novembril 2009. aastal Marrakeshis toimunud teisel Euroopa – Vahemere piirkonna riikide ministrite konverentsil, mille teema oli naiste rolli tugevdamine ühiskonnas, kinnitust saanud toetuse üle nii naiste kui ka meeste de jure ja de facto võrdõiguslikkuse edendamisele, naistevastase vägivalda vastu võitlemisele ning naiste ja meeste kodaniku-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste kaitsesele; nõuab tungivalt sellekohaste konkreetsete meetmete võtmist ja soovib võtta Vahemere Liidu raames vastu projekti, mis käsitleb naiste ettevõtlust ja naiste suuremat kaasatust ühiskondlikku ellu; tuletab meelde oma järjekindlat seisukohta, mille kohaselt ei saa traditsioonide ja tavade austamine olla ettekääne naiste põhiõiguste rikkumisele;

43. palub nõukogul, komisjoni asepresidendil ja ELi kõrgel esindajal, Euroopa Komisjonil ja hiljuti loodud Euroopa välisteenistusel teha vajalikke jõupingutusi, et tagada ELi järjepidev osalemine Vahemere Liidu tegevuses, ning kaasata Euroopa Parlament ELi poliitika kujundamisse;

44. väljendab heameelt selle üle, et hiljuti integreeriti Vahemere Liitu Lääne-Balkani riigid, kes on ka ELi kandidaatriigid;

45. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogu presidendile, komisjoni presidendile, komisjoni asepresidendile ja ELi kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Vahemere Liidu kaaseesistujatele ja peasekretärile ning partnerriikide valitsustele ja parlamentidele.

Vajadus ELi Lõuna-Kaukaasia strateegia järele

P7_TA(2010)0193

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon vajaduse kohta ELi Lõuna-Kaukaasia strateegia järele (2009/2216(INI))

(2011/C 161 E/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Lõuna-Kaukaasia kohta, sealhulgas 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta ⁽¹⁾ ja 17. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni ELi tulemuslikuma Lõuna-Kaukaasia poliitika kohta ⁽²⁾ ning Musta mere regionaalpoliitilise lähenemisviisi kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma hiljutisi 17. detsembri 2009. aasta resolutsiooni sõnavabaduse kohta Aserbaidžaanis ⁽⁴⁾, 3. septembri 2008. aasta resolutsiooni Gruusia kohta ⁽⁵⁾, 5. juuni 2008. aasta resolutsiooni olukorra kohta Gruusias ⁽⁶⁾ ja 13. märtsi 2008. aasta resolutsiooni Armeenias kohta ⁽⁷⁾;
- võttes arvesse komisjoni 3. detsembri 2008. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule idapartnerluse kohta (KOM(2008)0823);

⁽¹⁾ ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 443.

⁽²⁾ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 53.

⁽³⁾ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 64.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2009)0120.

⁽⁵⁾ ELT C 295 E, 4.12.2009, lk 26.

⁽⁶⁾ ELT C 285 E, 26.11.2009, lk 7.

⁽⁷⁾ ELT C 66 E, 20.3.2009, lk 67.